

P.Z. br. 250

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/04

URBROJ: 65-22-07

Zagreb, 9. svibnja 2022.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 6. svibnja 2022. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Ivicu Šušku, Stipu Mamića i Tomislava Paljka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/66
URBROJ: 50301-04/12-22-9

Zagreb, 6. svibnja 2022.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Oduka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra znanosti i obrazovanja dr. sc. Radovana Fuchsa i državne tajnike Ivicu Šušku, Stipu Mamića i Tomislava Paljka.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRIZNAVANJU I VREDNOVANJU
INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA**

Zagreb, svibanj 2022.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PRIZNAVANJU I VREDNOVANJU INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Zakonom o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija uređuju se način i postupci vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada u profesijama koje nisu uključene u Popis reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj, a koji se provode sukladno posebnim propisima.

(2) Zakonom se uređuju način i postupci priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija i razdoblja obrazovanja sa svrhom nastavka obrazovanja te se utvrđuju nadležna tijela koja provode postupke vrednovanja i priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

(3) Priznavanje razdoblja obrazovanja u inozemstvu, koje se provodi temeljem sporazuma između studenta, odnosno učenika, matične obrazovne ustanove i obrazovne institucije u inozemstvu, ili između visokih učilišta, provodi se sukladno općim aktima visokog učilišta, odnosno općim aktima odgojno-obrazovne ustanove, te se na isto ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona.

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

- 1) *Inozemna obrazovna kvalifikacija* je naziv za objedinjene skupove ishoda učenja određenih razina, obujma, profila, vrste i kvalitete. Dokazuje se svjedodžbom, diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna osoba osim u slučajevima iz članka 20. ovoga Zakona.
- 2) *Priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije* je potvrđivanje vrijednosti inozemne obrazovne kvalifikacije koju je izdalo nadležno tijelo, u svrhu pristupa ili nastavka obrazovanja.
- 3) *Priznavanje razdoblja obrazovanja* je potvrđivanje stečenih skupova ishoda učenja ostvarenih u inozemstvu prije stjecanja inozemne obrazovne kvalifikacije s ciljem nastavka obrazovanja u Republici Hrvatskoj.
- 4) *Vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije* je utvrđivanje razine, obujma, profila i kvalitete inozemne obrazovne kvalifikacije, kao i prava koja ta kvalifikacija daje u zemlji u kojoj je stečena.
- 5) *Automatsko priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije* je omogućavanje nositelju kvalifikacije pristupa nastavku obrazovanja na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj bez provođenja postupka priznavanja.
- 6) *Automatsko priznavanje razdoblja obrazovanja* je priznavanje ishoda učenja stečenih za vrijeme razdoblja obrazovanja u inozemstvu radi pristupa nastavku

obrazovanja na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj bez provođenja postupka priznavanja.

- 7) *Odgojno-obrazovna ustanova* je osnovna i srednja škola te ustanova za obrazovanje odraslih koja ima odobrenje za izvođenje programa osnovnog i srednjeg obrazovanja u Republici Hrvatskoj.
- 8) *Tijela nadležna za priznavanje* su agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje, agencija nadležna za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, agencija nadležna za odgoj i obrazovanje i visoka učilišta.
- 9) *Tijela nadležna za vrednovanje* su agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje, agencija nadležna za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih te agencija nadležna za odgoj i obrazovanje (u daljnjem tekstu: nadležne agencije).
- 10) *Mišljenje o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji* je neupravni akt kojega donosi nadležna agencija na temelju provedenog postupka vrednovanja inozemne obrazovne kvalifikacije.
- 11) *Informativni dokument o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji* je neupravni akt kojega donosi nadležna agencija na temelju zahtjeva azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom koji nije u mogućnosti dostaviti dokumentaciju kojom dokazuje inozemnu obrazovnu kvalifikaciju.
- 12) *Središnji prijavni postupak* je centralizirani postupak prijave za upise na studijske programe visokih učilišta i srednjoškolskog obrazovanja koje vodi agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje.
- 13) *Isprave kojima se dokazuje inozemna obrazovna kvalifikacija* uključuju svjedodžbe, diplome i potvrde o završenom programu.

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

Priznavanje i vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije temelji se na sljedećim načelima:

- svaki nositelj inozemne obrazovne kvalifikacije ima pravo zatražiti priznavanje, odnosno vrednovanje stečene inozemne obrazovne kvalifikacije
- u postupku priznavanja, odnosno vrednovanja nije dopuštena diskriminacija na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeda, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orientacije, odnosno bilo koje druge okolnosti koja nije povezana s vrijednošću inozemne obrazovne kvalifikacije
- postupak priznavanja i vrednovanja inozemne obrazovne kvalifikacije provodi se transparentno i uz dosljednu primjenu kriterija za priznavanje i vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija
- istovjetne inozemne obrazovne kvalifikacije različitih nositelja priznavat će se i vrednovati na isti način.

Članak 4.

Pravo na priznavanje i vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije imaju hrvatski državlјani, strani državlјani, osobe bez državljanstva, azilanti, stranci pod supsidijarnom

zaštitom i stranci pod privremenom zaštitom te članovi obitelji azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 5.

Postupak priznavanja i vrednovanja inozemne obrazovne kvalifikacije pokreće se na zahtjev nositelja inozemne obrazovne kvalifikacije.

GLAVA II.

VREDNOVANJE INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA U SVRHU PRISTUPA TRŽIŠTU RADA

Članak 6.

Postupak vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada u profesijama koje nisu uključene u Popis reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj provodi:

- agencija nadležna za odgoj i obrazovanje za inozemne obrazovne kvalifikacije o završenom osnovnom i srednjem obrazovanju u općim, gimnazijskim i umjetničkim programima
- agencija nadležna za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih za inozemne obrazovne kvalifikacije o završenom srednjem obrazovanju u strukovnim programima te o završenom programu na razini poslijе-srednjoškolskog obrazovanja koje nije visoko obrazovanje
- agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje za inozemne obrazovne kvalifikacije o završenom visokom obrazovanju.

Članak 7.

(1) Zahtjev za vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije podnosi se nadležnom tijelu iz članka 6. ovoga Zakona.

(2) Nositelj inozemne obrazovne kvalifikacije uz zahtjev za vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije prilaže sljedeću dokumentaciju:

- izvornik ili ovjerenu presliku javne isprave kojom se dokazuje inozemna obrazovna kvalifikacija s ovjerenim prijevodom na hrvatski ili engleski jezik
- izvornik ili ovjerenu presliku dopunske isprave o studiju ili dopunske isprave uz svjedodžbu na engleskom jeziku ako postoji s ovjerenim prijevodom na hrvatski ili engleski jezik
- presliku osobne iskaznice, putne isprave ili drugog odgovarajućeg dokumenta kojim se može utvrditi identitet nositelja inozemne obrazovne kvalifikacije
- ispravu o državljanstvu, osim u slučaju osobe bez državljanstva, azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom i stranaca pod privremenom zaštitom te članova njihovih obitelji.

(3) Tijelo nadležno za postupak vrednovanja može od podnositelja zahtjeva zatražiti i druge isprave ako ocijeni da su bitne za donošenje mišljenja.

Članak 8.

- (1) U postupku vrednovanja inozemne obrazovne kvalifikacije procjenjuje se sljedeće:
- izvorni naziv stečene inozemne obrazovne kvalifikacije uz detaljni opis stečene inozemne obrazovne kvalifikacije na hrvatskom jeziku koje u najboljoj mogućoj mjeri opisuje kvalifikaciju
 - razina inozemne obrazovne kvalifikacije te razina u nacionalnom kvalifikacijskom okviru i povezanost s Europskim kvalifikacijskim okvirom i Kvalifikacijskim okvirom europskog prostora visokog obrazovanja (ako je povezivanje provedeno) te, posljeđično, s kvalifikacijskom razinom u Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
 - obrazovni profil, smjer ili druga relevantna informacija
 - naziv visokog učilišta ili odgojno-obrazovne ustanove u kojoj je inozemna obrazovna kvalifikacija stečena
 - informacije o pravima koje nositelj inozemne obrazovne kvalifikacije ostvaruje u zemlji u kojoj je ista stečena
 - informacija o tome je li kvalifikacija stečena kroz vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, kroz program obrazovanja odraslih te je li stjecanje inozemne obrazovne kvalifikacije izvedeno djelomično ili u cijelini na daljinu
 - kvaliteta studijskog/obrazovnog programa i visokog učilišta ili odgojno-obrazovne ustanove, uključujući podatke o akreditaciji visokog učilišta ili odobrenju za rad obrazovne ustanove i programa potvrđeni i/ili izdani od strane nadležnog tijela, te ostali podaci o osiguravanju kvalitete u zemlji u kojoj je inozemna obrazovna kvalifikacija stečena i pripadnosti obrazovnom sustavu države u kojoj je stečena
 - naziv i obujam (trajanje) obrazovnog programa koji je nositelj pohađao, godina upisa u program i godina stjecanja kvalifikacije.

(2) Ako postoji sumnja u vjerodostojnost priložene isprave nadležna agencija će po službenoj dužnosti tražiti provjeru vjerodostojnosti javne isprave o stečenoj inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji kod obrazovne institucije koja je izdala predmetnu javnu ispravu i/ili drugog nadležnog tijela u matičnoj državi.

Članak 9.

- (1) Nakon provedenog postupka vrednovanja iz članka 8. ovoga Zakona nadležna agencija izdaje mišljenje o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji koje mora biti obrazloženo.
- (2) Mišljenje nadležne agencije iz stavka 1. ovoga članka sadrži mišljenje o razini, obujmu, profilu i kvaliteti inozemne obrazovne kvalifikacije u odnosu na odgovarajuću kvalifikaciju koja se stječe u Republici Hrvatskoj.
- (3) Nadležna agencija mišljenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje najkasnije u roku od 45 dana od dana zaprimanja zahtjeva za vrednovanje.
- (4) Protiv mišljenja agencije iz stavka 1. ovoga članka o vrednovanju inozemne obrazovne kvalifikacije može se izjaviti prigovor čelniku tijela u roku od 15 dana od dana dostave mišljenja.

(5) Čelnik tijela o prigovoru odlučuje rješenjem u roku od osam dana od dana izjavljivanja prigovora.

(6) Protiv rješenje iz stavka 5. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

Članak 10.

Nositelj inozemne obrazovne kvalifikacije stečeni naziv koristi u Republici Hrvatskoj u njegovom izvornom obliku.

GLAVA III.

POGLAVLJE I.

PRIZNAVANJE INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA U SVRHU NASTAVKA OBRAZOVANJA

Članak 11.

(1) Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja provodi se kao postupak priznavanja u okviru upisnog postupka ili kao samostalni postupak priznavanja.

(2) Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja provode tijela nadležna za priznavanje iz članka 2. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.

Članak 12.

(1) Zahtjev za priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja na višoj razini podnosi se agenciji nadležnoj za znanost i visoko obrazovanje ili visokom učilištu, sukladno članku 13. ovoga Zakona.

(2) Nositelj inozemne obrazovne kvalifikacije uz zahtjev za priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije prilaže sljedeću dokumentaciju:

- izvornik ili ovjerenu presliku javne isprave kojom se dokazuje inozemna obrazovna kvalifikacija s ovjerenim prijevodom na hrvatski ili engleski jezik
- izvornik ili ovjerenu presliku dopunske isprave o studiju ili dopunske isprave uz svjedodžbu na engleskom jeziku ako postoji s ovjerenim prijevodom na hrvatski ili engleski jezik
- presliku osobne iskaznice, putne isprave, dokaza o državljanstvu ili drugog odgovarajućeg dokumenta kojim se može utvrditi identitet nositelja inozemne obrazovne kvalifikacije.

(3) Tijelo nadležno za postupak priznavanja može od podnositelja zahtjeva zatražiti i druge isprave ako ocijeni da su bitne za donošenje rješenja.

POGLAVLJE II.

POSTUPAK PRIZNAVANJA U OKVIRU UPISNOG POSTUPKA

Članak 13.

(1) Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u okviru upisnog postupka za nastavak obrazovanja na višoj razini započinje podnošenjem urednog zahtjeva agenciji nadležnoj za znanost i visoko obrazovanje koja isti, ovisno o razini obrazovanja za koje se priznavanje traži, dostavlja nadležnoj agenciji bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od primitka zahtjeva, odnosno pokreće postupak priznavanja ako je riječ o priznavanju:

- inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenom srednjem obrazovanju u svrhu upisa na preddiplomski studij
- inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenoj preddiplomskoj razini visokog obrazovanja u svrhu upisa na diplomske studije.

(2) Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija iz stavka 1. ovoga članka agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje provodi u okviru središnjeg prijavnog postupka, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenom osnovnom obrazovanju u svrhu nastavka obrazovanja na srednjoškolskoj razini provodi agencija nadležna za odgoj i obrazovanje, u okviru središnjeg prijavnog postupka, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

POGLAVLJE III.

POSTUPAK SAMOSTALNOG PRIZNAVANJA INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA

Članak 14.

(1) U svrhu upisa na diplomske, poslijediplomske te studije na stranim jezicima visoko učilište može i samostalno provoditi postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka visoka učilišta postupke priznavanja mogu provoditi u okviru upisnog postupka uz odgovarajuću primjenu odredbe članka 13. ovoga Zakona.

(3) Visoka učilišta su odluku o samostalnom provođenju postupka priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija sa svrhom nastavka obrazovanja dužna bez odgode dostaviti agenciji nadležnoj za znanost i visoko obrazovanje.

Članak 15.

(1) U postupku priznavanja iz članaka 13. i 14. ovoga Zakona primjenjuju se najmanje sljedeći kriteriji priznavanja i vrednovanja:

- razina kvalifikacije koja se stječe završetkom inozemnog obrazovnog programa odgovara razini kvalifikacije koja omogućava nastavak obrazovanja u Republici Hrvatskoj
- završen inozemni obrazovni program u državi koja je izdala kvalifikaciju omogućava nastavak obrazovanja na razini na kojoj se želi nastaviti obrazovanje u Republici Hrvatskoj
- inozemna obrazovna ustanova koja je dodijelila kvalifikaciju dio je obrazovnog sustava države u kojoj se program provodi.

(2) Ministar nadležan za poslove obrazovanja, uz prethodno mišljenje Rektorskog zbora Republike Hrvatske, donosi pravilnik kojim se uređuju kriteriji priznavanja i vrednovanja iz stavka 1. ovoga članka u svrhu nastavka obrazovanja na razini visokog obrazovanja iz članaka 13. i 14. ovoga Zakona.

(3) Mišljenje iz stavka 2. ovoga članka Rektorski zbor dužan je dostaviti u roku 30 dana od dana zaprimanja nacrtta pravilnika, a ako mišljenje ne dostavi u propisanom roku smatraće se da je dano pozitivno mišljenje.

POGLAVLJE IV.

POSTUPAK PRIZNAVANJA U SVRHU NASTAVKA OBRAZOVANJA NA SREDNJOŠKOLSKOJ RAZINI

Članak 16.

(1) Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja na srednjoškolskoj razini provodi agencija nadležna za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

(2) Postupak priznavanja u smislu stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

- priznavanje srednjoškolske kvalifikacije o završenom trogodišnjem obrazovanju u svrhu upisa na četverogodišnji program
- priznavanje srednjoškolske kvalifikacije u svrhu upisa na osposobljavanje/usavršavanje.

(3) Zahtjev za priznavanje podnosi se agenciji iz stavka 1. ovoga članka uz odgovarajuću primjenu odredbi članka 12. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

Članak 17.

(1) Rješenje o zahtjevu iz članka 13. stavka 1., članka 14. stavka 2. i članka 16. stavka 3. ovoga Zakona nadležno tijelo donosi i dostavlja stranci najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva, odnosno u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva u slučajevima provođenja ispitnog postupka (provođenja utvrđivanja vjerodostojnosti javne isprave o obrazovnoj kvalifikaciji).

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka se može izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove obrazovanja.

POGLAVLJE V.

AUTOMATSKO PRIZNAVANJE INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA

Članak 18.

(1) Agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje dužna je u sklopu središnjeg prijavnog postupka u svrhu upisa u preddiplomski studij automatski priznati razinu kvalifikacije o srednjoškolskom obrazovanju bez provođenja postupka ako je kvalifikacija stečena u državi u kojoj je nacionalni kvalifikacijski okvir povezan s Europskim kvalifikacijskom okvirom ili u slučaju međunarodnog ugovora o uzajamnom automatskom priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

(2) Visoko učilište, odnosno agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje dužni su u sklopu prijavnih, odnosno upisnih postupaka na diplomski i poslijediplomski studij automatski priznati razinu inozemne obrazovne kvalifikacije u visokom obrazovanju bez provođenja postupka priznavanja ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti:

- kvalifikacija je stečena u državi u kojoj je nacionalni kvalifikacijski okvir povezan s Europskim kvalifikacijskom okvirom i Kvalifikacijskim okvirom Europskog prostora visokog obrazovanja
- vanjsko osiguravanje kvalitete visokog učilišta je provela agencija upisana u Europski registar za osiguravanje kvalitete (EQAR).

(3) Visoko učilište, odnosno agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje dužni su u sklopu prijavnih, odnosno upisnih postupaka automatski priznati razinu inozemne obrazovne kvalifikacije u visokom obrazovanju bez provođenja postupka priznavanja u slučaju međunarodnog ugovora o uzajamnom automatskom priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

(4) U slučaju sumnje u vjerodostojnost isprave o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji provjerava se njezina vjerodostojnost.

(5) Automatsko priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka proizvodi učinke isključivo u okviru tog upisnog postupka.

(6) Ako agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje ili visoko učilište utvrdi da nisu zadovoljeni uvjeti za automatsko priznavanje iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, provede će postupak priznavanja sukladno člancima 13. i 14. ovoga Zakona.

POGLAVLJE VI.

PRIZNAVANJE RAZDOBLJA OBRAZOVANJA

Članak 19.

(1) Osobe koje su započele obrazovanje u inozemstvu, a nisu stekle inozemnu obrazovnu kvalifikaciju mogu zatražiti priznavanje razdoblja obrazovanja na visokom učilištu ili odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj žele nastaviti obrazovanje u Republici Hrvatskoj.

(2) Priznavanje razdoblja osnovnoškolskog ili srednjoškolskog odgoja i obrazovanja provedenog u inozemstvu u svrhu nastavka obrazovanja provodi odgojno-obrazovna ustanova u kojoj podnositelj zahtjeva namjerava nastaviti obrazovanje, sukladno načelima propisanim ovim Zakonom i zakonima iz područja odgoja i obrazovanja te obrazovanja odraslih.

(3) Priznavanje razdoblja obrazovanja provedenog u inozemstvu na razini visokog obrazovanja u svrhu nastavka obrazovanja provodi visoko učilište na kojem se nastavlja obrazovanje sukladno načelima propisanim ovim Zakonom i zakonima iz područja visokog obrazovanja.

(4) O zahtjevu iz stavaka 2. i 3. ovoga članka tijela nadležna za priznavanje razdoblja obrazovanja donose i dostavljaju stranci rješenje u roku od 30 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(6) Nadležne agencije u okviru svog djelokruga pružaju pomoć i savjetuju odgojno-obrazovne ustanove i visoka učilišta u provođenju postupaka priznavanja iz stavka 1. ovoga članka.

POGLAVLJE VII.

VREDNOVANJE INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA ZA AZILANTE, STRANCE POD SUPSIDIJARNOM ZAŠTITOM I STRANCE POD PRIVREMENOM ZAŠTITOM TE ČLANOVE NJIHOVIH OBITELJI KOJI ZAKONITO BORAVE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 20.

(1) Vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada te u svrhu nastavka obrazovanja na istoj ili višoj razini obrazovanja mogu tražiti azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom te članovi obitelji azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a koji su pravima i dužnostima izjednačeni s hrvatskim državljanima.

(2) Nadležno tijelo ne može odbiti zahtjev za vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije osobi iz stavka 1. ovoga članka isključivo zbog činjenice da podnositelj ne posjeduje službene dokumente kojima se dokazuje inozemna obrazovna kvalifikacija ili službene dokumente države podrijetla kojima dokazuje državljanstvo.

Članak 21.

(1) Za osobe iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona koje iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti dostaviti dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju, agencija nadležna za vrednovanje u svrhu pristupa tržištu rada provešt će vrednovanje

sukladno raspoloživim podacima i izraditi informativni dokument o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji.

(2) Obvezni dijelovi informativnog dokumenta o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji su podaci o odgojno-obrazovnoj ustanovi ili visokom učilištu koje je izdalo kvalifikaciju, podaci o profilu, razini i procjeni obujma kvalifikacije.

Članak 22.

Za osobe iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona koje iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti dostaviti dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju potrebnu za nastavak obrazovanja ili razdoblje obrazovanja, odgojno-obrazovna ustanova ili visoko učilište provest će vrednovanje prethodnog učenja, u skladu s odredbama zakona kojim se propisuje Hrvatski kvalifikacijski okvir, propisima kojima se uređuju priznavanje i vrednovanje informalnog i neformalnog učenja u sustavu odgoja i obrazovanja te pravilnikom iz članka 15. ovoga Zakona.

GLAVA IV.

INFORMIRANJE, EVIDENCIJE I POSLOVI

Članak 23.

(1) Informacije o postupku i kriterijima priznavanja i vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija te upute o pravnom lijeku i mogućnosti prigovora moraju biti javno dostupne.

(2) Priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija i razdoblja obrazovanja dio su unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete te, kao i ostale djelatnosti visokih učilišta i odgojno-obrazovnih ustanova, podliježu vanjskom vrednovanju, sukladno propisima kojima se uređuje osiguravanje kvalitete u odgoju i obrazovanju i visokom obrazovanju.

Članak 24.

(1) Nadležna agencija, visoka učilišta i odgojno-obrazovne ustanove koje provode priznavanje i vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija dužne su u elektroničkom obliku voditi evidencije o svim ishodima vrednovanja, odnosno priznavanja.

(2) Evidencije iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati:

- podatke o nositelju inozemne obrazovne kvalifikacije: puno ime i prezime, godina rođenja, spol i državljanstvo
- podatke o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji: naziv u izvorniku, odnosno njegov prijevod, razina, obrazovni profil, obujam (trajanje) obrazovnog programa, datum te naziv zemlje i institucije koja je izdala inozemnu obrazovnu kvalifikaciju
- podatke o akreditaciji visokog učilišta ili obrazovne ustanove
- podatke o obrazovnom, odnosno studijskom programu, godinama obrazovanja, semestrima/razredima.

(3) Podaci iz stavka 2. ovoga članka prikupljaju se, obrađuju i pohranjuju u svrhu osiguravanja jednakog postupanja prema nositeljima inozemnih obrazovnih kvalifikacija u postupku priznavanja.

Članak 25.

Pravilnik o visini naknade za troškove postupka priznavanja i vrednovanja, načinu raspodjele naknade, oslobođenja od plaćanja naknade te drugim pitanjima troškova postupka donosi ministar nadležan za poslove obrazovanja.

Članak 26.

Nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

GLAVA V.**PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 27.**

Školske svjedodžbe, diplome i druge javne isprave o stečenoj naobrazbi izdane do 8. listopada 1991. godine na visokim učilištima i odgojno-obrazovnim ustanovama na području bivše SFRJ izjednačene su po pravnoj snazi sa školskim svjedodžbama, diplomama i drugim javnim ispravama obrazovnih ustanova Republike Hrvatske i ne podliježu postupku priznavanja niti vrednovanja.

Članak 28.

(1) Pravilnike iz članaka 15. i 25. ovoga Zakona donijet će ministar nadležan za poslove obrazovanja u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Nadležne agencije i visoka učilišta uskladit će svoje statute i opće akte sukladno odredbama ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 29.

(1) Postupci priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija („Narodne novine“, br. 158/03., 138/06., 124/09. i 45/11.) i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

(2) Propisi doneseni na temelju Zakona iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se nakon prestanka njegova važenja, sve do donošenja odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu.

Članak 30.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija („Narodne novine“, br. 158/03., 138/06., 124/09. i 45/11.).

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj provodi se sukladno Zakonu o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija („Narodne novine“, br. 158/03., 138/06., 124/09. i 45/11.) - u dalnjem tekstu: ZPIOK, a priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija sukladno Zakonu o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija („Narodne novine“, br. 82/15., 70/19. i 47/20.) - u dalnjem tekstu: ZORP.

Donošenjem ZPIOK-a 2003. godine napušten je postupak nostrifikacije koji se temeljio na usporedbi studijskih i obrazovnih programa sa srodnim programima koji se izvode u Republici Hrvatskoj te rezultirao ispravom koja je potvrđivala izjednačenost inozemne kvalifikacije kvalifikacijom koja se stječe u Republici Hrvatskoj (rješenje o nostrifikaciji). Umjesto nostrifikacije uveden je postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija sa svrhom zapošljavanja i postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija ili razdoblja obrazovanja u inozemstvu sa svrhom nastavka obrazovanja. Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija tako više nije podrazumijevao usporedbu sadržaja studijskih i obrazovnih programa, već „formalno potvrđivanje vrijednosti inozemne obrazovne kvalifikacije, odnosno razdoblja obrazovanja, koje je izdalo nadležno tijelo, u svrhu pristupa obrazovanju ili zapošljavanju“.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje je u razdoblju 2017. - 2021. provela ukupno 8.344 postupaka priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenom visokom obrazovanju (2017. - 1.747, 2018. - 1.762, 2019. - 1.798, 2020. - 1.497, 2021. - 1.540). Preko 50 % zahtjeva za priznavanje u 2021. odnosi se na kvalifikacije iz Bosne i Hercegovine, slijede Slovenija s 8 % i Srbija s 5 %. Prosječno trajanje postupka priznavanja u 2021. iznosilo je pet dana. U slučajevima kada Nacionalni ENIC/NARIC ured zatraži dodatne informacije (npr. provjeru vjerodostojnosti dokumenata, dodatne informacije o sustavu visokog obrazovanja i sl.) od nadležnih institucija iz inozemstva, postupak traje duže od prosječnog trajanja postupka priznavanja.

Nadalje, Agencija za znanost i visoko obrazovanje je na zahtjev visokih učilišta koja provode priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu nastavka obrazovanja, u razdoblju 2017. - 2021. izdala ukupno 913 mišljenja o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji u visokom obrazovanju (2017. - 155, 2018. - 152, 2019. - 229, 2020. - 176 i 2021. - 201). U postupku priznavanja hrvatskih kvalifikacija u visokom obrazovanju u inozemstvu, Agencija za znanost i visoko obrazovanje je u razdoblju 2017. - 2021. izdala ukupno 484 mišljenja o kvalifikacijama koje su izdala visoka učilišta iz Republike Hrvatske (2017. - 103, 2018. - 96, 2019. - 115, 2020. - 74 i 2021. - 96).

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih je u razdoblju 2004. - 2021. provela ukupno 5.875 postupaka priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije o završenom srednjem obrazovanju u strukovnim programima radi zapošljavanja ili nastavka obrazovanja u Republici Hrvatskoj (2017. - 1.225 upravnih i 25 neupravnih predmeta, 2018. - 1.327 upravnih i 18 neupravnih predmeta, 2019. - 1.263 upravna i 22 neupravna predmeta, 2020. - 946 upravnih i 69 neupravnih predmeta, 2021. - 951 upravni i 29 neupravnih predmeta). Zaprimljena su tri zahtjeva azilanata/stranaca pod supsidijarnom zaštitom.

Prosječno trajanje postupka, u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku bilo je do 30 dana (81 % predmeta), od 30 do 60 dana (15 %), više od 60 dana (4 %). Razlozi duljega postupka su nepotpuni zahtjevi, provjera vjerodostnosti (kod sumnje na krivotvorinu čeka se odluka Državnog odvjetništva Republike Hrvatske ili presuda suda) te otežani uvjeti rada od početka trajanja epidemije bolesti COVID-19. Nadalje, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih je u razdoblju 2017. - 2021. izdala ukupno 89 mišljenja o priznavanju na zahtjev školskih ustanova koje vode postupak za nastavak obrazovanja.

Agencija za odgoj i obrazovanje je u razdoblju 2004. - 2021. provela ukupno 4.193 postupka priznavanja obrazovnih kvalifikacija o završenom osnovnoškolskom obrazovanju (2017. - 831, 2018. - 868, 2019. - 838, 2020. - 789, 2021. - 867). Prosječno trajanje postupka iznosi 15 - 30 dana. Dulji rok od 30 dana odnosi se na razdoblje od srpnja do kraja rujna zbog povećanog broja zaprimljenih predmeta. U posljednjih pet godina Agencija je zaprimila samo jedan zahtjev za priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije za stranca pod međunarodnom zaštitom. Nadalje, ukupni broj mišljenja o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija koje je Agencija za odgoj i obrazovanje izdala na traženje školskih ustanova koje vode postupak za nastavak obrazovanja u razdoblju 2017. - 2021. je 234 (2017. - 45, 2018. - 44, 2019. - 44, 2020. - 53 i 2021. - 48).

U provedbi ZPIOK-a pojavili su se određeni nedostaci koji su posebno došli do izražaja pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji te stupanjem na snagu ZORP-a i donošenjem ostalih posebnih propisa kojima se u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2005/36/EZ, koja je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih kvalifikacija.

S obzirom na to da važeći ZPIOK ne razlikuje jasno postupke priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija s ciljem pristupa tržištu rada koje nije regulirano i pristupa profesiji koja je utvrđena kao regulirana u Republici Hrvatskoj, dolazi do nejasnoća u nadležnosti između agencija u sustavu obrazovanja, zaduženih za priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija i tijela nadležnih za regulirane profesije. Dodatne nejasnoće u nadležnostima uključuju nejasnoće zbog dvostrukih nadležnosti ili nejasnoće zbog nepostojanja nadležnosti. Tako primjerice, sukladno članku 6. ZPIOK-a „postupak priznavanja inozemne školske kvalifikacije o završenom osnovnom obrazovanju radi zapošljavanja ili nastavka obrazovanja“ vodi Agencija za odgoj i obrazovanje, dok se u članku 7. istoga Zakona navodi da „postupak priznavanja osnovnoškolskog obrazovanja radi pristupa srednjoškolskom obrazovanju vodi školska ustanova“. S druge strane, važećim ZPIOK-om nije niti jednoj od agencija dano u nadležnost priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija na razini koja je viša od srednjoškolske, ali nije dio visokog obrazovanja (engleski „non-tertiary post-secondary“, budući da se takve kvalifikacije ne stječu u Republici Hrvatskoj (ali se stječu u inozemstvu).

Nadalje, nedostatna transparentnost i nedovoljna jasnoća u postupcima priznavanja koja proizlazi iz postojećih propisa ne sastoji se samo u nejasnoj nadležnosti, već i u nedostatnoj informaciji koju pruža formalni ishod postupka priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije sa svrhom zapošljavanja. Naime, u praksi se pokazalo da su postojeća rješenja o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija sa svrhom zapošljavanja koja izdaju agencije u sustavu obrazovanja nedovoljno informativna nositeljima kvalifikacija i poslodavcima, pogotovo u dijelu koji se odnosi na određivanje razine obrazovne kvalifikacije u državi u kojoj je kvalifikacija stečena te na usporedbu razine stečene kvalifikacije s razinama

kvalifikacija koje se stječu u Republici Hrvatskoj. Zbog navedenoga agencije, na zahtjev stranke, izdaju dodatna mišljenja o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji što produžuje postupak, predstavlja nepotrebno administrativno opterećenje za agenciju i trošak za stranku.

Osim nedostataka u postupcima priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija s ciljem pristupa tržištu rada, pojavili su se i nedostaci u priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija te razdoblja obrazovanja sa svrhom nastavka obrazovanja posebno s obzirom na trendove u razvoju europskih obrazovnih politika.

Priznavanje kvalifikacija sa svrhom nastavka obrazovanja na prvoj razini visokog obrazovanja, prema postojećem ZPIOK-u, provode Agencija za odgoj i obrazovanje ako je riječ o priznavanju srednjoškolske kvalifikacije općeg obrazovanja ili Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih kada je riječ o kvalifikaciji stečenoj u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Taj postupak može trajati i do 60 dana te završiti nakon što se stranka već upisala na visoko učilište. Dodatno, procjenu ispunjenosti kriterija za upis u prvu godinu studijskog programa na prvoj razini visokog obrazovanja, koje podrazumijeva utvrđivanje razine prethodno stečene kvalifikacije, provodi i Središnji prijavni ured pri Agenciji za znanost i visoko obrazovanje u sklopu središnjeg prijavnog postupka. Ovakav dvostruki postupak kojem je zajednički ishod utvrditi razinu stečene kvalifikacije s obzirom na utvrđivanje prava pristupa visokom obrazovanju, predstavlja nepotrebno administrativno opterećenje.

Kada je riječ o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije prve razine visokog obrazovanja sa svrhom pristupa drugoj razini visokog obrazovanja, također dolazi do duplicitiranja postupka procjene i vrednovanja inozemne obrazovne kvalifikacije. Sukladno važećem ZPIOK-u, općim aktima visokih učilišta te praksi koja se razvila od donošenja ZPIOK-a, postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije sa svrhom nastavka obrazovanja u visokom obrazovanju provode uredi za akademsko priznavanje na visokim učilištima. Postupak priznavanja provodi se odvojeno od prijavnog postupka kojega provodi sastavnica visokog učilišta na kojoj stranka želi nastaviti studiranje. U postupku priznavanja, uredi za akademsko priznavanje, po potrebi, konzultiraju Agenciju za znanost i visoko obrazovanje te stručno povjerenstvo koje provodi vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije. Nakon izdavanja Rješenja o akademskom priznavanju stranku se upućuje na sastavnicu visokog učilišta koja još jedanput vrednuje inozemnu obrazovnu kvalifikaciju procjenjujući, sukladno svojoj nadležnosti za utvrđivanje kriterija za upis i ispunjenost kriterija za upis u određeni studijski program. Ovakav postupak administrativno je složen te vremenski dug tako da je moguće da stranka ne dobije rješenje o akademskom priznavanju, do kraja roka prijave na natječaj za upis u prvu godinu diplomskog studija.

Zaključno, ishodi postupaka priznavanja koji se provode prema važećem ZPIOK-u nedovoljno su transparentni i jasni građanima i poslodavcima te onima koji reguliraju pristup određenim profesijama na tržištu rada. Zbog navedenoga dolazi do duplicitiranja postupaka, stvaranja administrativnog opterećenja institucijama te administrativnih prepreka i višestrukih troškova osobama koje tržištu rada u Republici Hrvatskoj pristupaju s kvalifikacijama stečenima u inozemstvu.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Nastavno na iznesenu analizu postojećeg stanja i problema u provedbi postojećeg ZPIOK-a, ovim se zakonom predlaže razlikovati priznavanje od vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

Postupak vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija primjenjuje se u svrhu pristupa tržištu rada u profesijama koje nisu uključene u Popis reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj. Nakon postupka vrednovanja izdaje se mišljenje o razini, obujmu, profilu i kvaliteti inozemne obrazovne kvalifikaciji koje mora biti obrazloženo. Mišljenje o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji je neupravni dokument koji donosi nadležna agencija na temelju provedenog postupka vrednovanja inozemne obrazovne kvalifikacije.

Nadalje, ovim se zakonom želi unaprijediti kvaliteta informacije o kvalifikaciji stečenoj u inozemstvu sa svrhom pristupa tržištu rada kako bi, na temelju dobivenih informacija o znanjima i vještinama te pravima koje stečena kvalifikacija daje, nadležna tijela i poslodavci mogli donositi utemeljene procjene.

U slučajevima kada nositelj kvalifikacije želi nastaviti obrazovanje u Republici Hrvatskoj ovim se zakonom predlaže priznavanje razdoblja obrazovanja, priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja i automatsko priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u srednjoškolskom i visokom obrazovanju.

Priznavanje razdoblja obrazovanja provodit će visoka učilišta ili odgojno-obrazovne ustanove za osobe koje su započele obrazovanje u inozemstvu, a nisu stekle inozemnu obrazovnu kvalifikaciju.

Priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja na istoj ili višoj razini obrazovanja provodit će agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje u okviru upisnog postupka ili će ih samostalno provoditi visoko učilište ili agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije sa svrhom nastavka obrazovanja na višoj razini predviđeno je u sklopu prijavnog postupka u nadležnosti agencije nadležne za znanost i visoko obrazovanja (središnjeg prijavnog ureda). Međutim, budući da visoka učilišta nisu obvezna prijavni postupak provoditi preko središnjeg prijavnog ureda u agenciji nadležnoj za znanost i visoko obrazovanje, visoko učilište može postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu upisa na diplomske, poslijediplomske i studije na stranim jezicima provoditi samostalno i svojim općim aktima propisati objedinjeni postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije i upisa. Predviđeno je da postupak priznavanja u svrhu nastavka obrazovanja na srednjoškolskoj razini provodi agencija nadležna za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

Visoko učilište i agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje provodit će automatsko priznavanje razine inozemne obrazovne kvalifikacije u sklopu prijavnih, odnosno upisnih postupaka bez provođenja postupka priznavanja. Automatsko priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u srednjoškolskom i visokom obrazovanju provodi se u slučajevima kada postoji opravданo povjerenje u sustav osiguravanja kvalitete obrazovanja u zemlji u kojoj je kvalifikacija stečena. Takvo povjerenje postoji ako se radi o kvalifikaciji stečenoj u državi u kojoj je nacionalni kvalifikacijski okvir povezan s Europskim kvalifikacijskim okvirom te s Kvalifikacijskim okvirom Europskog prostora visokog obrazovanja i na visokom

učilištu koje je vanjski vrednovano od strane agencije za osiguravanje kvalitete koja je upisana u Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja (EQAR).

Nadalje, ovim se zakonom uvodi mogućnost vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja na istoj ili višoj razini obrazovanja te u svrhu pristupa tržištu rada za azilante, strance pod supsidijarnom zaštitom te strance pod privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj te članove obitelji azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom, odnosno stranca pod privremenom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj, koji nisu u mogućnosti dostaviti dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju ili razdoblje obrazovanja. Time se omogućava provedba odredbi o pravima osoba bez dokumentacije potrebne za priznavanje sukladno Zakonu o potvrđivanju Konvencije o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija u području Europe („Narodne novine - međunarodni dio“, broj 9/02.) i pratećeg dokumenta Preporuke o priznavanju kvalifikacija izbjeglica sukladno Lisabonskoj konvenciji, koje je Vijeće Europe usvojilo 2017.

Cilj izmjena zakonskog okvira za priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija je unaprjeđenje politike priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija uz pojednostavljenje procedura i otklanjanje administrativnih prepreka za međunarodnu mobilnost u obrazovanju i mobilnost radne snage, uz primjenu kvalifikacijskih okvira i u skladu s europskim načelima u osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju.

Ovim se zakonom otklanjaju nedostaci postojećeg zakonodavnog i institucijskog okvira te se unaprjeđuje transparentnost, kvaliteta i svrhovitost te dostupnost priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija, uz prihvatanje strateških opredjeljenja Republike Hrvatske prema internacionalizaciji obrazovanja i poticanju dolazne obrazovne mobilnosti.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

U članku 1. utvrđuje se predmet Zakona, a to je priznavanje i vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija. Članak utvrđuje da se Zakonom uređuju način i postupci vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada u zanimanjima koja nisu uključena u Popis reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj te priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija i razdoblja obrazovanja sa svrhom nastavka obrazovanja, kao i nadležna tijela koja provode postupke vrednovanja i priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

Članak 2.

U članku 2. objašnjavaju se osnovni pojmovi vezani uz priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija i razdoblja obrazovanja te pojmovi vezani uz vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

Članak 3.

U članku 3. navode se načela na kojima se treba temeljiti vrednovanje i priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

Članak 4.

U članku 4. utvrđuje se da pravo na vrednovanje i priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija imaju hrvatski državlјani, strani državlјani, osobe bez državljanstva, azilanti, stranci pod supsidijarnom zaštitom i stranci pod privremenom zaštitom te članovi obitelji azilanta, odnosno stranca pod supsidijarnom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj.

Članak 5.

U članku 5. utvrđuje se da se postupak priznavanja i vrednovanja inozemne obrazovne kvalifikacije pokreće na zahtjev nositelja inozemne obrazovne kvalifikacije.

Članak 6.

Članak 6. uređuje koja nadležna tijela provode postupak vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada u profesijama koje nisu uključene u Popis reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj.

Članak 7.

Članak 7. propisuje da se zahtjev za vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu pristupa tržištu rada podnosi nadležnom tijelu iz članka 6. i dokumentaciju koju nositelj inozemne obrazovne kvalifikacije prilaže uz zahtjev za vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije.

Članak 8.

Članak 8. propisuje što se sve procjenjuje u postupku vrednovanja inozemne obrazovne kvalifikacije. Predloženo rješenje će značajno pridonijeti kvaliteti informacije za poslodavca budući da rješenje o priznavanju sukladno važećem Zakonu navodi prava nositelja kvalifikacije u državi u kojoj je stečena što većina poslodavaca ne prepoznaje u smislu kompetencija koje su potrebne za radno mjesto. U tom smislu, temeljem mišljenja koje je ishod vrednovanja, poslodavac može napraviti informirani odabir.

Članak 9.

Članak 9. propisuje da se nakon provedenog postupka vrednovanja iz članka 8. izdaje mišljenje o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji, rok u kojem je nadležna agencija dužna donijeti mišljenje te mogućnost pokretanja upravnog spora.

Članak 10.

Članak 10. propisuje da nositelj inozemne obrazovne kvalifikacije stečeni naziv koristi u Republici Hrvatskoj u izvornom obliku.

Članak 11.

Članak 11. propisuje da se postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja provodi kao postupak priznavanja u okviru upisnog postupka ili kao samostalni postupak priznavanja.

Nadalje, propisuje se da postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja provode tijela nadležna za priznavanje sukladno odredbama zakona kojim je uređen opći upravni postupak.

Članak 12.

U članku 12. propisuje se da se zahtjev za priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu nastavka obrazovanja na višoj razini podnosi agenciji nadležnoj za znanost i visoko

obrazovanje ili visokom učilištu te koju dokumentaciju nositelj inozemne obrazovne kvalifikacije prilaže uz zahtjev za priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije.

U svrhu smanjenja administrativnog opterećenja za podnositelje zahtjeva, umjesto dvostrukog postupka sukladno važećem Zakonu (podnošenje zahtjeva za priznavanje srednjoškolske kvalifikacije i podnošenje zahtjeva za pristup visokom obrazovanju) provodi se jedinstveni postupak.

Članak 13.

Članak 13. propisuje postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja na višoj razini koji se provodi u okviru upisnog postupka agencije nadležne za znanost i visoko obrazovanje.

Postupak započinje podnošenjem urednog zahtjeva agenciji nadležnoj za znanost i visoko obrazovanje koja pokreće postupak priznavanja u slučaju priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenom srednjem obrazovanju u svrhu upisa na prediplomski studij i u slučaju priznavanja prediplomske razine visokog obrazovanja u svrhu upisa na diplomski studij. Ovim će se rješenjem ubrzati postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu nastavka obrazovanja na razini visokog obrazovanja. Središnji prijavni ured pri agenciji nadležnoj za znanost i visoko obrazovanje će postupak priznavanja provoditi samo jednom, a student se može prijaviti na najviše deset studijskih programa.

Nadalje, propisuje se da u slučaju priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije o završenom osnovnom obrazovanju, agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje zahtjev dostavlja agenciji nadležnoj za odgoj i obrazovanje.

Članak 14.

Članak 14. propisuje postupak samostalnog priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija koji je potreban jer visoka učilišta odlučuju da li će prijavni postupak na prediplomski i diplomski studij provoditi preko središnjeg prijavnog ureda u agenciji nadležnoj za znanost i visoko obrazovanje ili samostalno.

Shodno tome propisuje se da visoko učilište može donijeti odluku o samostalnom provođenju postupka priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija i svojim općim aktima, sukladno odredbama ovoga Zakona, propisati priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija sa svrhom nastavka obrazovanja na višoj razini obrazovanja.

U slučajevima kada visoko učilište provodi postupke priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija sa svrhom nastavka obrazovanja na višoj razini obrazovanja, može postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije provoditi u okviru upisnog postupka čime se smanjuje administrativno opterećenje unutar visokog učilišta i usklađuje se s europskom praksom.

Student se prijavljuje koristeći aplikaciju i/ili poveznicu agencije nadležne za znanost i visoko obrazovanje. Odabirom željenog studija student dobiva informaciju provodi li se postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije preko agencije za znanost i visoko obrazovanje u sklopu središnjeg prijavnog postupka ili ga samostalno provodi visoko učilište.

Odluku o samostalnom provođenju postupka priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija sa svrhom nastavka obrazovanja visoka učilišta donose općim aktom koji se odnosi na sve studije navedene u stavku 1. članka 14. koje to visoko učilište provodi, a ne na pojedinačne slučajeve priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija.

Članak 15.

Članak 15. propisuje da će ministar nadležan za poslove obrazovanja uz prethodno mišljenje Rektorskog zbora Republike Hrvatske donijeti pravilnik kojim se uređuju kriteriji priznavanja

i vrednovanja u svrhu nastavka obrazovanja na razini visokog obrazovanja. Propisuju se minimalni kriteriji koje treba sadržavati predmetni pravilnik.

Pravilnik se ne odnosi na kvalifikacije koje zadovoljavaju uvjete za automatsko priznavanje, već samo na kvalifikacije iz trećih država i država članica Europske unije koje ne zadovoljavaju kriterije za automatsko priznavanje iz članka 18.

Članak 16.

Budući da postoje slučajevi priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu nastavka obrazovanja na istoj razini, članak 16. propisuje postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu nastavka obrazovanja na srednjoškolskoj razini.

Propisuje se da se zahtjev podnosi agenciji nadležnoj za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih koja je dužna svojim općim aktima, sukladno odredbama ovoga Zakona, propisati priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja na istoj razini.

Članak 17.

Članak 17. uređuje rokove u kojem je nadležno tijelo dužno riješiti o zahtjevu te propisuje pravo na žalbu.

Članak 18.

Članak 18. propisuje da su agencija nadležna za znanost i visoko obrazovanje u sklopu središnjeg prijavnog postupka i visoka učilišta u sklopu prijavnog postupka kojeg sami provode, dužni automatski prznati razinu inozemne obrazovne kvalifikacije bez provođenja postupka priznavanja.

Propisuju se kriteriji koje mora zadovoljavati takva kvalifikacija sukladno „Preporuci o automatskom priznavanju kvalifikacija visokog obrazovanja i srednjoškolskog obrazovanja i osposobljavanja te ishoda učenja u inozemstvu“ koje je usvojilo Vijeće Europske unije 2018. Nadalje, propisuje se da automatsko priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije proizvodi učinke isključivo u okviru tog upisnog postupka.

Automatsko priznavanje nije upravni postupak. Ako nadležno tijelo utvrdi da nisu zadovoljeni uvjeti za automatsko priznavanje, provodi se postupak priznavanja sukladno člancima 13. i 14., odnosno upravni postupak.

Ovim će se rješenjem značajno ubrzati postupak upisa za stranke koje imaju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju u srednjoškolskom i visokom obrazovanju jer se postupak priznavanja više neće provoditi.

Članak 19.

Članak 19. propisuje da osobe koje su započele obrazovanje u inozemstvu mogu zatražiti priznavanje razdoblja obrazovanja na visokom učilištu ili odgojno-obrazovnoj ustanovi u kojoj žele nastaviti obrazovanje i nadležnost u postupcima priznavanja razdoblja obrazovanja provedenog u inozemstvu u svrhu nastavka obrazovanja.

Nadalje, propisuje se mogućnost pokretanja upravnog spora.

Članak 20.

Članak 20. propisuje da vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu pristupa tržištu rada i nastavka obrazovanja mogu tražiti azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom i stranac pod privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj te članovi obitelji azilanta, stranca pod supsidijarnom zaštitom odnosno stranca pod privremenom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, propisuje se da nadležno tijelo ne može odbiti zahtjev podnositelja ukoliko isti ne posjeduje službene dokumente kojima se dokazuje inozemna obrazovna kvalifikacija ili

državljanstvo. Iako do sada nije bilo zahtjeva za priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije za koju podnositelj nije bio u mogućnosti predati potrebnu dokumentaciju, predlagatelj je ovime osigurao pravni temelj za provedbu predmetnog postupka u Republici Hrvatskoj.

Članak 21.

Članak 21. propisuje postupak za osobe iz članka 20. koje iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti dostaviti dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju u svrhu pristupa tržištu rada. Agencija nadležna za vrednovanje provesti će vrednovanje sukladno raspoloživim informacijama i izraditi informativni dokument o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji (tzv. „background document“). Time se ugrađuju „Preporuke o priznavanju kvalifikacija izbjeglica sukladno Lisabonskoj konvenciji“ koje je Vijeće Europe usvojilo 2017. Članak utvrđuje i obvezne dijelove informativnog dokumenta.

Za azilante koji su u mogućnosti dostaviti traženu dokumentaciju provodi se redoviti postupak.

Članak 22.

Članak 22. propisuje postupak za osobe iz članka 20. koje iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti dostaviti dokumentaciju kojom dokazuju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju ili razdoblje obrazovanja u svrhu nastavka obrazovanja. Odgojno-obrazovna ustanova ili visoko učilište provesti vrednovanje prethodnog učenja, u skladu s odredbama zakona kojim se propisuje Hrvatski kvalifikacijski okvir, propisima kojima se uređuju priznavanje i vrednovanje informalnog i neformalnog učenja u sustavu odgoja i obrazovanja te pravilnikom kojim se uređuju kriteriji priznavanja i vrednovanja u svrhu nastavka obrazovanja na visokoškolskoj razini obrazovanja iz članka 15. ovoga Zakona.

Članak 23.

Članak 23. propisuje da informacije o postupku i kriterijima priznavanja i vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija te upute o pravnom lijeku i mogućnosti prigovora moraju biti javno dostupne. Također propisuje da su priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija i priznavanje razdoblja obrazovanja dio unutarnjeg sustava kvalitete te da podliježu vanjskom vrednovanju.

Članak 24.

Članak 24. propisuje da su nadležna agencija, visoka učilišta i odgojno-obrazovne ustanove koje provode vrednovanje i priznavanje dužne u elektroničkom obliku voditi evidencije o svim ishodima vrednovanja, odnosno priznavanja. Također utvrđuje što sve moraju sadržavati evidencije te koja je svrha njihova prikupljanja, obrađivanja i pohranjivanja.

Članak 25.

Članak 25. propisuje da pravilnik o visini naknade za troškove postupka vrednovanja i priznavanja, oslobođanju od plaćanja naknade te drugim pitanjima troškova postupaka donosi ministar nadležan za poslove obrazovanja.

Članak 26.

Članak 26. propisuje da nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

Članak 27.

Članak 27. propisuje da školske svjedodžbe, diplome i druge javne isprave o stečenoj izobrazbi izdane do 8. listopada 1991. na visokim učilištima i odgojno-obrazovnim ustanovama na području bivše SFRJ ne podliježu postupku priznavanja i vrednovanja jer su izjednačene po pravnoj snazi sa školskim svjedodžbama, diplomama i drugim javnim ispravama obrazovnih ustanova Republike Hrvatske.

Članak 28.

Članak 28. propisuje rok u kojem će ministar nadležan za poslove obrazovanja donijeti pravilnike iz članaka 15. i 25. ovoga Zakona.

Članak 29.

Članak 29. propisuje da će se postupci priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršiti prema odredbama Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija („Narodne novine“, br. 158/03., 138/06., 124/09. i 45/11.).

Nadalje, propisuje se da će se propisi temeljeni na važećem Zakonu primjenjivati nakon prestanka njegova važenja, sve do donošenja propisa prema ovome Zakonu. Predlagatelj je ovime osigurao provođenje postupka priznavanja u svrhu nastavka obrazovanja na razini visokog obrazovanja podnesenih nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, a prije donošenja Pravilnika kojim se uređuju kriteriji priznavanja i vrednovanja na razini visokog obrazovanja iz stavka 2. članka 15.

Članak 30.

Članak 30. propisuje da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija („Narodne novine“, br. 158/03., 138/06., 124/09. i 45/11.).

Članak 31.

Članak 31. propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠANJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskome saboru, predlagatelj je doradio unutarnju strukturu Konačnog prijedloga zakona sukladno Jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor. Prihvaćene su sve primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora koje se odnose na nomotehničko uređenje normativnog dijela zakonskog prijedloga. Predlagatelj je prihvatio i primjedbu koja se odnosi na naslove iznad članaka slijedom prijedloga Odbora o doradi unutarnje strukture zakona, na način da ili svi članci imaju naslov ili ga nema niti jedan.

Slijedom rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora prihvaćen je prijedlog zastupnice Marije Selak Raspudić i zastupnika Domagoja Hajdukovića o skraćivanju roka za vrednovanje inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu pristupa tržištu rada. U članku 9. stavku 3. rok je sa 60 skraćen na 45 dana.

Prihvaćena je primjedba zastupnika Damira Bakića o definiranju isprava kojima se dokazuje inozemna obrazovna kvalifikacija u članku 2. (pojmovniku), kako bi bilo jasnije da se postupak može provesti temeljem potvrde o završenom studijskom programu.

Nadalje, slijedom prijedloga zastupnice Anke Mrak-Taritaš u članak 15. je uvršten novi stavak 1. kojim se propisuju minimalni kriteriji u postupku priznavanja i vrednovanja iz članaka 13. i 14. (postupak priznavanja u okviru upisnog postupka i postupak samostalnog priznavanja na visokim učilištima).

Prihvaćen je prijedlog zastupnica Anite Pocrnić-Radošević i Anke Mrak-Taritaš o uvrštavanju analize provedbe postupka priznavanja sukladno važećem Zakonu (npr. broj zahtjeva i trajanje postupka priznavanja) i dodatnih pojašnjena o prednosti rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona. U obrazloženju članka pojašnjena je prednost predloženih rješenja u odnosu na važeći Zakon. Kod postupka priznavanja u svrhu pristupa tržištu rada predlagatelj želi povećati kvalitetu informacije za potencijalnog poslodavca, a kod postupka priznavanja u svrhu pristupa dalnjem obrazovanju namjera je predlagatelja ubrzati postupak.

Slijedom rasprave o nejasnoći nadležnosti za priznavanje u svrhu nastavka obrazovanja iz članaka 13. i 14., odnosno kako će studenti znati trebaju li podnijeti zahtjev za priznavanje agenciji nadležnoj za znanost i visoko obrazovanje u sklopu središnjeg upisnog postupka ili visokom učilištu, predlagatelj je doradio obrazloženje članka 14. i pojasnio postupak preko aplikacije i/ili poveznice Agencije za znanost i visoko obrazovanje. Vezano uz raspravu o komentarima zaprimljenima od agencije nadležne za znanost i visoko obrazovanje i agencije nadležne za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, predlagatelj je u Radnu skupinu za izradu Nacrtu prijedloga zakona uvrstio predstavnike agencija nadležnih za priznavanje. Članovi Radne skupine imali su oprečne stavove po nekim pitanjima koje su zatim ponavljali na e-savjetovanju. Predlagatelj ih je sve detaljno razmotrio, kao i očitovanja iz e-savjetovanja i mišljenja nadležnih tijela državne uprave te značajno doradio Nacrt prijedloga zakona prije upućivanja Hrvatskome saboru.

Razmotren je prijedlog zastupnice Sandre Benčić i zastupnika Damira Bakića o osiguravanju dodatnih financijskih sredstava za provedbu članaka 20. do 22. kojima se propisuje postupak za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom koji nemaju potrebnu dokumentaciju. Postupak će provoditi djelatnici nadležnih agencija i visokih učilišta u sklopu redovne djelatnosti. Pravilnik o visini naknade za troškove postupka priznavanja i vrednovanja, načinu raspodjele naknade, oslobođenja od plaćanja naknade te drugim pitanjima troškova postupka iz članka 25. uključit će odredbu o oslobođenju azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom od troškova postupaka priznavanja i vrednovanja. Pristup učenju hrvatskog jezika omogućen je u sklopu projekta „Integracija azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u hrvatsko društvo, obrazovanje i priprema za uključivanje u tržište rada“ koji se financira iz Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF). Budući da učenje hrvatskog jezika nije predmet ovoga zakona nije uvršten u izvore sredstava potrebnih za provođenje zakona.

U obrazloženju članaka 13. i 18. pojašnjeno je što će se ubrzati u odnosu na važeći Zakon (postupak priznavanja inozemne obrazovne kvalifikacije u svrhu nastavka obrazovanja i postupak upisa za stranke koje imaju inozemnu obrazovnu kvalifikaciju u srednjoškolskom i visokom obrazovanju koja zadovoljava uvjete za automatsko priznavanje budući da se postupak priznavanja više neće provoditi).

Slijedom rasprave, predlagatelj je također dodatno doradio obrazloženja određenih članaka.

Slijedom očitovanja nadležnih tijela na Konačni prijedlog zakona, u članak 20. kojim se propisuje vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom te članove njihovih obitelji, uvrštena je kategorija osoba pod privremenom zaštitom i članovi obitelji stranca pod privremenom zaštitom koji zakonito boravi u Republici Hrvatskoj.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog da priznavanje inozemne kvalifikacije u svrhu nastavka obrazovanja bude neupravni postupak. Upravni postupak je zadržan na prijedlog sveučilišta što je predlagatelj podržao radi zaštite prava stranaka i rokova u kojima priznavanje treba provesti kako bi se stranke upisale na studij do kraja upisnog roka. Nadalje, budući da visoko učilište sudjeluje u prvom stupnju, a Ministarstvo znanosti i obrazovanja u drugom stupnju, u dvostupanjskom postupku stranka može brže ostvariti pravo na priznavanje. Kod neupravnog postupka je jedina opcija za stranku upravna tužba, odnosno upravni spor koji može trajati godinama, odnosno u svakom slučaju puno duže nego upravni postupak u kojem je izglednije da će stranka brže doći do rješenja svog predmeta. Vezano uz raspravu o tome kako vrednovanje, odnosno neupravni postupak omogućuje bolju kvalitetu za pristup tržištu rada od priznavanja, prvenstveno treba razlikovati intenciju predlagatelja u odnosu na pristup obrazovanju koje je javna služba i zaštita treba biti više formalizirana, nego što je to kod pristupa tržištu rada koje se zasniva na tržišnim slobodama. Predlagatelj smatra da je slijedom prakse većine država članica Europskog prostora visokog obrazovanja potrebno poslodavcima pružiti više informacija o samoj kvalifikaciji. To je moguće jedino kroz mišljenje jer rješenje o priznavanju navodi prava nositelja kvalifikacije u državi u kojoj je stečena što većina poslodavaca ne prepoznaje u smislu kompetencija koje su potrebne za radno mjesto. U tom smislu temeljem mišljenja koje je ishod vrednovanja, poslodavac može napraviti informirani odabir.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog da se azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom koji nemaju potrebnu dokumentaciju temeljem vrednovanja prethodnog učenja omogući priznavanje cjelovite kvalifikacije u visokom obrazovanju jer to pravo nemaju ni državlјani Republike Hrvatske. Sukladno stavku 2. članka 15. Zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru („Narodne novine“, br. 22/13., 41/16. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 64/18., 47/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 20/21.), zahtjev za priznavanjem i vrednovanjem prethodnog učenja ne može se podnijeti radi stjecanja cjelovite kvalifikacije na razini 6 Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i više. Mogućnost dodjeljivanja cjelovite kvalifikacije u visokom obrazovanju vrednovanjem i

priznavanjem prethodnog učenja je rijetko u državama članicama Europske unije i nalaže složeno i dugotrajno uspostavljanje posebnog sustava.

Kod nedostatka dokumentacije ishod postupka vrednovanja je informativni dokument o inozemnoj obrazovnoj kvalifikaciji u kojem se rekonstruiraju akademska postignuća podnositelja zahtjeva, sukladno članku 7. Zakona o potvrđivanju Konvencije o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija u području Europe i „Priručniku za Europski prostor priznavanja“ („European Education Area Manual“) koji sadrži upute za nacionalne centre za priznavanje, članice ENIC/NARIC mreže. Vezano uz raspravu o spremnosti sustava za provedbu ovog postupka, upoznavanje djelatnika agencija s tim postupkom je djelomično provedeno u sklopu studijskih posjeta koje organizira Vijeće Europe, a predlagatelj je organizirao radionicu u Zagrebu koju je vodila predstavnica norveškog tijela nadležnog za vrednovanje kvalifikacija izbjeglica koje nemaju potrebnu dokumentaciju. Nadalje, u suradnji s norveškim tijelom predlagatelj je 2021. izradio „Smjernice za priznavanje kvalifikacija izbjeglica, prognanika i osoba u situaciji sličnoj izbjegličkoj“.

Osim toga, razmotrena je primjedba o karakteru prethodnog mišljenja Rektorskog zbora na pravilnik iz članka 15., odnosno radi li se o suglasnosti ili o neobvezujućem mišljenju. Predlagatelj će u najvećoj mjeri uzeti u obzir mišljenje Rektorskog zbora, ali i dobru praksu država članica Europskog prostora visokog obrazovanja.

Vezano uz raspravu o neujednačenoj praksi priznavanja razdoblja studija provedenog na inozemnom visokom učilištu, predlagatelj je dao preporuku visokim učilištima o primjeni Vodiča za priznavanje ECTS bodova Europske komisije (2015.), prema kojem se visokim učilištima preporuča priznavanje svih ishoda učenja stečenih u inozemstvu temeljem ugovora o učenju koji se zaključuje prije mobilnosti i prijepisa ocjena o ostvarenim ECTS bodovima na inozemnom visokom učilištu. Preporuča se automatsko priznavanje i prijenos ukupnog broja ECTS bodova ostvarenih na inozemnom visokom učilištu na visoko učilište u Republici Hrvatskoj. Predlagatelj je visokim učilištima preporučio ugradivanje ovih smjernica u svoje opće akte o priznavanju razdoblja studija.

Ostala mišljenja, prijedlozi i primjedbe na Prijedlog zakona iz rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora nisu bili izravno vezani za Prijedlog zakona.